

Painos 7548

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAIS-
TEN TYÖLÄISNAISTEN
KÄNNÄTTÄJÄ

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 27

Tiistaina, Heinäkuun 6 p.—Tuesday, July 6

1920—Kymmenes Vuosik.

Työttömyyden peikko

Eräitä liiketavojen perustuvan tuotantotavan tunnusmerkkejä ovat aika-ajoittain toistuvat työttömyys- ja pulakaudet. Koska työttömyys- ja pulakausista kärsivät työläisnaiset yhtä hyvin kuin miehetkin, niin on kai aika jo naistenkin kiinnittää huomiota niihin tekijöihin, jotka synnyttävät edellämainittuja tilanteita, sekä keinoihin niiden poistamiseksi. Työväen luokan naiset, perheen äiteinä tuntevat tuon painajaisen paremmin, kuin kukaan muu. Luulena, että jo sana **työttömyys** loihitti heidän silmiensä eteen näkyjä, joilta he mieluummin sulkiisivat silmänsä. Varmaankin moni perheen äiti, lukiessaan uutisia uhkaavasta työttömyydestä, näkee mielikuvituksessaan lastensa hennot kädet ojennettuna pyytämään leipää ja heidän viattomat lapsen silmänsä kysyvinä odottavan vastausta: miksi äiti ei voi antaa leipää, vaikka sitä kyllä olisi leipurin ikkunalla; sekä miehensä epätoivoiset yritykset saada rahaksi ainoa omaisuutensa, työvoimansa. Hän näkee kotipahassensa särkyvän, jonka he yksissä voimin ovat parempina päivinä onnistuneet perustamaan. Pitemmäle hän ei uskalla ajatella, hän sulkee silmänsä ja puistattaa pois harteiltaan tuon ilkeän painajaisen ajattelun, että ehkä sitten taas koittaa paremmat ajat. Mutta harvoin, vielä liian harvoin, tekee edes kysymyksen: eikö voitaisi kokonaan poistaa maailmasta tuollaisia epäkohtia? Ovatko tuollaiset tilanteet välttämättömiä? Nykyään puhutaan ja kirjoitetaan paljon uhkaavasta työttömyydestä tässä maassa lähitulevaisuudessa. Me olemme tottuneet jälkeilemään työttömyyden syistä tähän tapaan: (ja se onkin pitänyt paikkansa) — Koska nykyaikainen tuotanto perustuu liikevoitolle, niin on luonnollista, että kun työläiset saavat vaan pienen osan työnsä tuloksista, niin aina jonkun ajan kuluttua täytyvät varastot valmiilla hyödykkeillä, koska työläiset eivät voi niitä ostaa sillä pienellä osalla, jonka he palkan muodossa saavat. Siten syntyy liikatuotantoa ja sitä seuraa työttömyys- ja pulakaudet, sillä kapitalistit eivät pidä tuotantolaitoksia käynnissä, elleivät ne tuota liikevoittoa. Ja sitä ne eivät tuota, jos tuotteet makaavat varastoissa. Täytyy löytyä ensin markkinat jo ennestään täysille varastoille. Onkos nytkin sitten markkinoiden puute uhkaamassa? Katsokaa Eurooppaan! Melkein koko Eurooppa näkee nykyään nälkää ja kärsii yhden tai toisenlaisten tarvikkeiden puutetta, joita tässä maassa voidaan tuottaa. Mutta kun koko Eurooppa on melkein ostokyvuton, niin niitä ei lähetetä sinne. Siis on seurauksena, että miljoonat työläiset Euroopassa kärsivät puutetta sen tähden, että tämän maan kapitalistit eivät anna heille niitä liikatuotteita, koska he eivät ole varmoja liikevoitostaan. Niin ollen miljoonat työläiset tässä maassa näkevät näl-

kää täysien viljavarastojen viressä, sen tähden kun eivät saa työvoimaansa kaupaksi niin kauan, kun varastot ovat täysiä. Ja elleivät he saa voimiaan kaupaksi, ovat he silloin ostokyvottomia. Tuollaiseen umpikujaan ajaa kapitalismi aina aika-ajoittain itsensä ja koko ihmiskunnan. Ne uudistuvat aina tiheimmin sitä mukaa, kuin työn suorituksessa tarvittavat teknilliset apuneuvot parantuvat. Se tuntuu hullunkuriselta kaikessa yksinkertaisuudessaan. Mutta ne ovat luonnollisia tuloksia kapitalistisesta tuotantojärjestelmästä. Mutta nykyään puhutaan myöskin keinokeisesta työttömyydestä. Nyt on vaalivuosi. Tämän maan kapitalistisella hallituksella on paha omatunto sen viime aikaisen mitä julkeimman sortopolitiikan johdosta, mitä se on työläisiä kohtaan harjoittanut. Se ei ole enään niin varma työläisten äänistä, kun se on nähin saakka ollut. Se pelkää, että ne eivät ole enään sikaarilla tai olutlasilla ostettavissa ja siksi se onkin huomannut tuon viimeisimmän ja hävyttömimmän keinon, synnyttää keinokeinen työttömyys, jolloin työläisten on pakko kulkea paikasta toiseen etsien uutta työpaikkaa. Nähkääs, tämän "kansanvaltaisen" maan äänioikeuslait määräävät, että kansalaisen, ollakseen äänikelpoinen, on täytynyt olla määrätyn ajan ennen vaalipäivää sillä paikkakunnalla, jolla hän aikoo äänestää. Kapitalistit laskevat, että he tällä keinolla voivat lähettää ainakin epäluotettavimmat ainekset "mailitehtaalle" ja siten lujittaa valtansa taas muutamiksi vuosiksi, kylläpä hän sitten taas keino keksitään.

Täten syntyvä työttömyys ei nyt kuitenkaan paljon muuta asiaa, se on vaan ikään kuin edelläkäypänä sille paniikille, joka kaikkesta päättäen näyttää meitä lähitulevaisuudessa kohtaavan. Yksi valta olisi Euroopassa, joka voisi ja olisi halukas ostamaan tämän maan tuotannon ylijäämää, joko kullalla tai niillä raaka-aineilla, joita tämän maan teollisuus tarvitsee ja se on Venäjä. Mutta sille ei haluttaisi antaa sentähden, että siellä on vallassa työväestö, jonka valta täytyisi saada kukistetuksi tavalla tai toisella. Mitä koko maailman kapitalistien armeijat eivät kykene tekemään, se ajetaan näillä ja puutteella suorittaa. Mutta sijnä tuskin onnistutaa. Eikö se tunnu käsittämättömältä, että työläiset, kaiken tuottajat, katsovat synkkänä tulevaisuutta silmiin silloin, kun he juuri ovat tuottaneet kaikellaisia hyödykkeitä varastot täyteen? Että me silloin näemme puutteen peikon ilkeästi irvistävän meille vasten kasvoja. Eikö olisi paljon johdonmukaisempaa, että me tuntiimme sellaisen miellyttävän tyytyväisyyden tunteen, jota tunnemme raskaan päivätyön päätyttyä, ajatellessamme että seuraava päivä on lepopäivä, jolloin saamme mielin määrin levätä ja ajatella muutakin kuin vaan ainaista työn tekoa. Noinhan sen

(Jatkoa toisella sivulla)

Miten osamme on jaettu

Kirj. A. K.

Miten onkaan vaihtelevaa ihmiselämää. Se on täynnä oikkua, hyviä ja huonoja. Osat vaihtuvat ihmisille monella tavalla. Suurin osa on pakotettu kokemaan kovia kohtaloita. Täällä meidän ihanaksi unelmoidussa maassa näyttelee kurjuus suurta osaa ja sitä vastassa on äärimmäinen loisto ja ylellisyys edustettuna.

Otamme esimerkiksi vuoksi pieniä katsauksia naisten elämästä ja siitä kurjuudesta, jossa he suurimmaksi osaksi elävät. Nähkäämme samalla ne syyt, jotka pakottavat naiset alentumaan siihen olotilaan, johon heidän täytyy tässä kapitalismin turmelemassa yhteiskunnassa alistua. Heidän täytyy pakosta myydä ruumistaan ja joutua valkoisen orjakaupan uhreiksi.

Pääsyy tähän on eittämättömästi: huonot palkat, yleensä puutteelliset olosuhteet. Toisin sanoen: suoranainen köyhyys!

Jossain suhteessa häntä on ammattitaidon puute. Kykenemättömyys ammatteihin, joissa vaaditaan erikoista ammattitaitoa. Sekin johtaa alkusyynsä köyhyydestä. Köyhissä oloissa ei voida antaa lapsille kunnollista kasvatusta pystyäkseen toimimaan millään alalla. Siinä siis on köyhyys perussyy.

Huolimatta siitä, jos kaikki ne naiset, jotka työskentelevät suurissa liikekeskuksissa, kuten vaate, kangas, kymppisenti ja osastokaupoissa, yhdistyisivät vaatimaan parempia olosuhteita, parempaa palkkaa, niin vähemmän naisia olisi kaduilla. Suurien liikkeiden omistajat kyllä kernaasti pitävät tyttöjä nälkäpalkalla työssä. Niinollen ovat suurimmat tekijöinä valkean orjakaupan ylläpitämisessä. Suurien liikkeiden omistajat ovat juuri niitä riistäjiä, jotka kokovat suuret voitot samalla aikaa, kuin heidän työläisensä menestyvät suureen kurjuuteen ja kuitenkin samat riistäjät ovat olevinaan yhteiskunnan sivistyneimpiä henkilöitä ja kehityksen tukipylväitä.

Jos he tosiaan niitä olisivat, tokkopa he ylläpitäisivät sellaisia liikeitä, missä niin monen tuhannen ja taas tuhannen nuoren ikeväässä kukoistuksessaan olevan viattoman tytön elämä murretaan ja lokaan tallataan. Onko sellaisten ihmisten tunnossa ihmisyyttä ollenkaan, voipa kysyä, jotka julkeavat koota toisten ihmisten elämällä itselleen rikkauksia? Ei se siltä tunnu.

Eräs yhteiskuntaolojen tutkija kokemuksiensa perusteella, lausuu seuraavaa näistä köyhyyteen painetuista ihmisistä:

"Kotona ja työssä vallitsevan ahtauden ja huonon ilman vaikutuksesta sekä ruuasta, mitä he syövät kuin myös työtuntien pituudesta ja velttömyyden yksitoikkoisuuden johdosta, ovat he alituisesti epänormaalisissa tilassa. He ovat hermotuneita ja levottomia, he haluavat jotain,

Nuorisolle

Kirj. Katri R.

Terve sulle sä nuoriso nouseva
Tulevaisuuden tukipylväs.
Käyttöä aikasi opintoon,
Ollas sorrettuin ystävä ylväs.

Tuo lause niin tuttu kaikille,
Jonka vanhemmat toverit antaa:
— Teistä nuoret nousevi voima tuo,
Joka vapauden soittoa kantaa.

Sana "nuoriso" kuin auringonvalo
Luo hohdetta uupunee rintaan.
Siitä mieli hehkuu, silmät säihky —
Sitä vaihtais ei kultien hintaan.

Kerran varmaan aurinko keväinen
Säde alloisinaan lääkettä antaa.
Työnjättämiselle vapauden
Ja työnsä tulokset kantaa.

Siis nuoret, vannomme valan tään:
— Me vaadimme oikeutta köyhään.
Me muurit murramme reikäiset
Kapitaalin vallan jo — löyhään.

Me kohdussa raataja emosen
Saimme suoniimme taiston verta.
Se kuohuu niin kauan kuin saavuttaa
Voimme kansojen kevään kerta.

Idän taivas, katso, jo ruskoittaa.
Siellä veljet jo soittoa nostaa.
Tie selvä on meille jo aukaistu,
Idän hurme huutaa — nouskaa!

Siksi toimii tää joukko nuorien,
Siksi mukaan suakin vaatii,
Että kerran koittaisi kevit tuo,
Jolloin sorretut lakia laatii.

mutta eivät tiedä mitä. He kaipaavat meille melkein käsittämättömällä tavalla jotakin, joka saattaisi heidät unhottamaan kurjuutensa, sekä kääntäisi heidän mielensä pois hetkeksi elämän raskaudesta. Tämän tähden he tunkeilevat noihin halpahintaisiin huvittelupaikkoihin, missä he löytävät kiusauksen joka käänteessä ja ovat heikossa tilassa sitä vastustamaan."

Ihmisten suurin vihollinen, me tiedämme, on myös liiallinen työ. Se on niin monen ihmisen elämän murtaja. Ylityö on lukemattomien paheiden hedelmällinen lähde. Se tylsistytää järjen, ei anna tilaisuutta sivistysharrastuksiin, ei tutkimisiin, eli yleensä mihinkään henkiseen kehitykseen. Se väsyttää ja kuluttaa elimistöä, joten katoaa harrastus mihinkään opiskeluihin. Peräti väsynyt elimistö vaatii helpoittavia huumausaineita ja nautintoita. Siitä on taas seurauksena ihmisen ylenäinen rappeutuminen ja heikontuminen.

Osa näistä alaspoljetuista on naisia, jotka joskus ovat olleet naimisissa, vaan ovat jääneet leskiksi tai sitten joutuneet muuten eroamaan. Jotkut ovat joutuneet melkein lapsena naimisiin, ovat ennenaikojaan kyllästyneet, kun on tullut vastoinkäymisiä. Muutamilla on mies kuollut tapaturmassa, joku on saanut keuhkotaudin j. n. e. p. kuvailtu avioliittoukelma on rikkoutunut epätoivoisuus on astunut tilalle. Lapsia on jäänyt huolehdittavaksi, joten on pak-

(Jatkoa toisella sivulla)